

Działania uczestników Masz Głos oraz współpraca z władzami samorządowymi w okresie epidemii

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczestników i uczestniczek akcji Masz Głos w dniach 21.04. – 04.05.2020 r.

W ankiecie wzięło udział 96 osób.

**Masz
Głos**

O akcji Masz Głos

Masz Głos to prowadzona od 2006 roku przez **Fundację im. Stefana Batorego** ogólnopolska akcja mająca na celu budowanie dialogu i współpracy pomiędzy społecznością lokalną a władzami samorządowymi, wzmacnianie poczucia współodpowiedzialności za losy gminy wśród mieszkanki i mieszkańców, a także zwiększanie ich udziału w życiu publicznym.

Partnerami akcji w edycji 2019/2020 są:

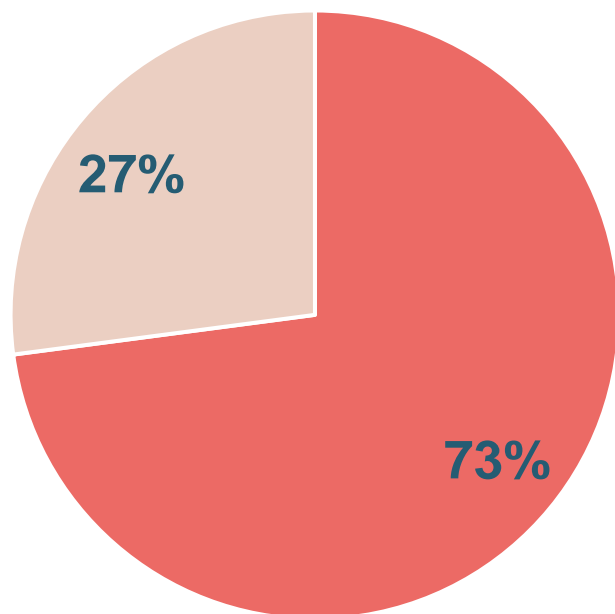
- Fundacja Aktywności Lokalnej (kujawsko-pomorskie, łódzkie, wielkopolskie)
- Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides (dolnośląskie, opolskie, śląskie)
- Stowarzyszenie Homo Faber (lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie)
- Stowarzyszenie POLITES (lubuskie, pomorskie, zachodniopomorskie)
- Fundacja SocLab (mazowieckie, podlaskie i warmińsko-mazurskie)

Główne zagadnienia w raporcie

- Usługi publiczne i ocena sytuacji w gminie
- Władze samorządowe i mieszkańcy
- Władze samorządowe i organizacje społeczne
- Działania grup Masz Głos w okresie epidemii

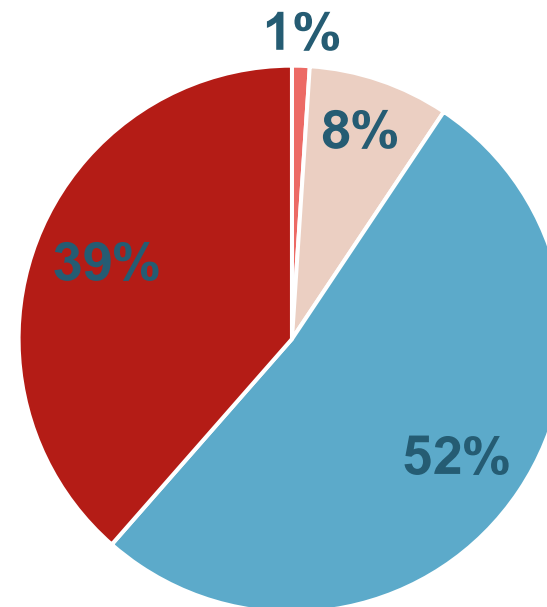
Charakterystyka badanych

Płeć

■ Kobieta ■ Mężczyzna

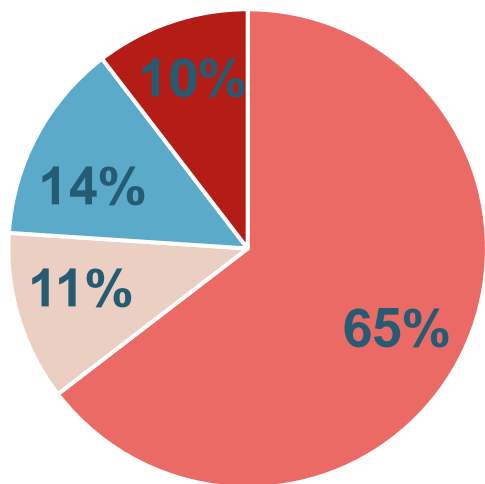
Wiek

■ Ponizej 18 lat ■ 18 - 30 lat
■ 31 - 50 lat ■ Powyżej 50 lat

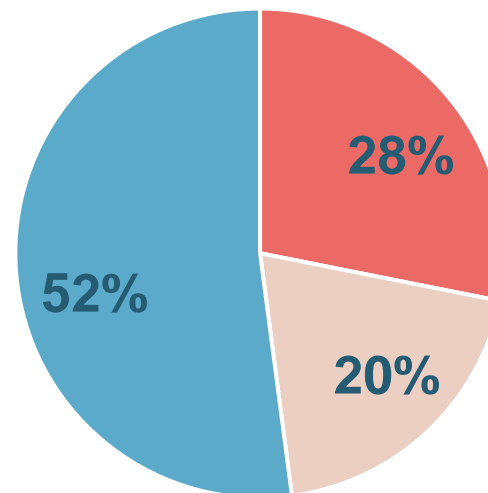
Charakterystyka badanych

Obszar działań

- Gmina do 50 tys.
- Gmina od 50 tys. do 150 tys.
- Gmina od 150 tys. do 500 tys.
- Gmina powyżej 500 tys.

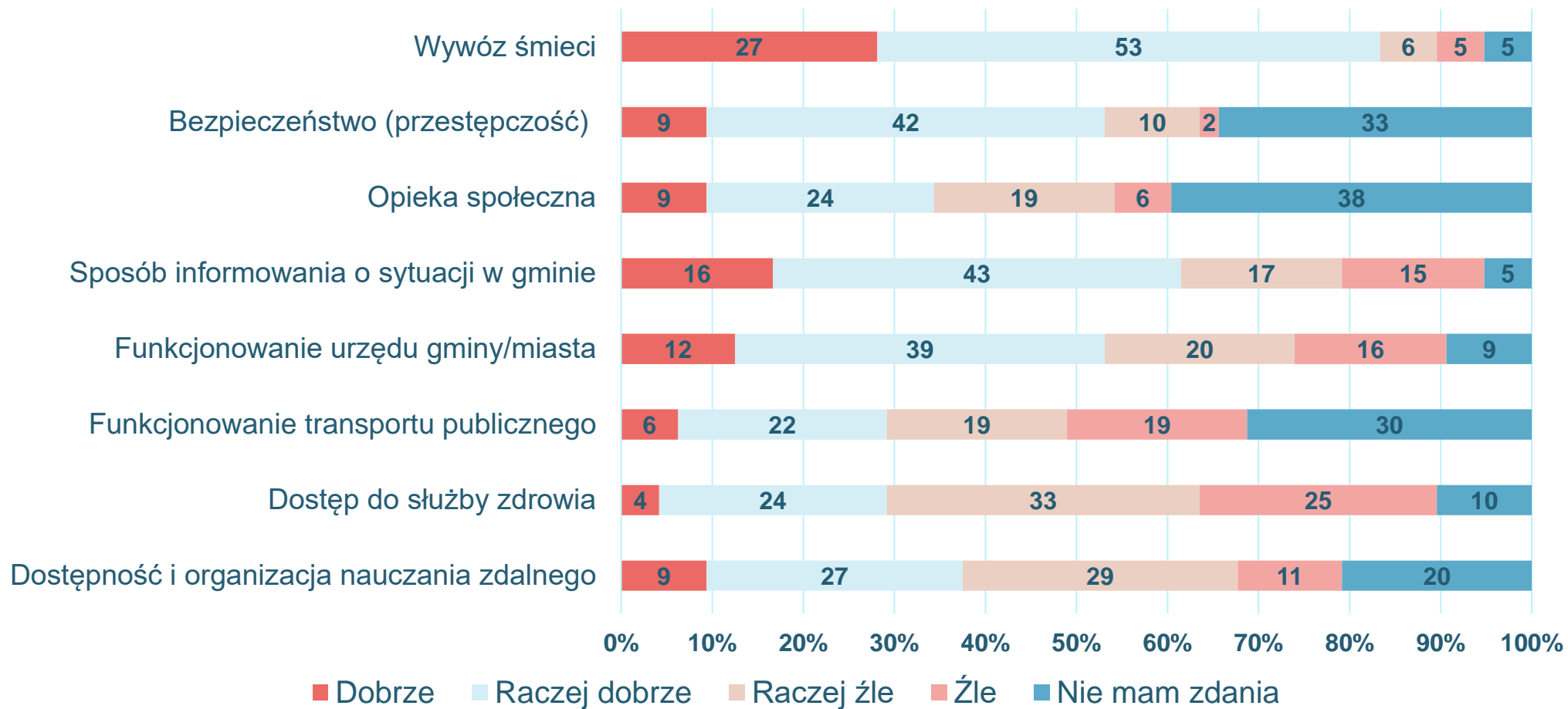
Obszar działań: działam w gminie

- Wiejskiej
- Wiejsko-miejskiej
- Miejskiej

Usługi publiczne i ocena sytuacji w gminie

Jak oceniasz dostęp do wybranych usług publicznych:

Ocena obecnej sytuacji w gminie

Główne obserwacje:

- Władze samorządowe krytykowane są przede wszystkim za opieszałość, ograniczenie funkcjonowania urzędów, brak klarownych informacji przekazywanych mieszkańcom
- Działania władz, przedsiębiorstw, mieszkańców uległy spowolnieniu lub zawieszeniu; większy poziom zaniepokojenia pojawia się w gminach, w których stwierdzono przypadki koronawirusa
- Uczestnicy często podkreślają dużą samoorganizację społeczności lokalnej oraz mimo codziennych utrudnień w przemieszaniu się - zrozumienie sytuacji, w jakiej się znaleźli

Pozytywna ocena sytuacji w gminie → przykładowe odpowiedzi

Ludzie się pilnują, MOPS działa bardzo dobrze, nikt nie został bez pomocy, działa kuchnia Brata Alberta, władze miasta pomagają w szyciu masek i same dostarczają maski (...), wpierane są lokalne lokale i sklepy, sąsiedzi sobie pomagają. (...)

Informacje o sytuacji są podawane na bieżąco, są grupy wsparcia, pomocy, grupy szycia maseczek, podejmowane są działania wolontariatu - tutaj działania koordynuje od początku Staż Miejska. Mieszkańcy przestrzegają zasad, są informacje, co robić w przypadku podejrzenia zakażeniem. Sądzę, że wynikające problemy są na bieżąco rozwiązywane.

Odczuwa się kryzys, ale też w miarę możliwości na szczeblu lokalnym postępują i inwestycje zaplanowane i konsultacje.

Mieszkańcy gminy oceniają działania władz samorządowych i instytucji lokalnych raczej pozytywnie, natomiast władz centralnych negatywnie, za nie zawsze adekwatne działania i decyzje (...)

Negatywna ocena sytuacji w gminie → przykładowe odpowiedzi

Brak współpracy z organizacjami, Rada miasta nie pracuje, dostępny jest kontakt mailowy z Urzędem, nie ma współpracy z przedsiębiorcami.

Brak jasnych i klarownych zasad postępowania w sytuacjach kryzysowych sprawia że gminy nie radzą sobie z wyzwaniem jakie przed nimi stanęło.

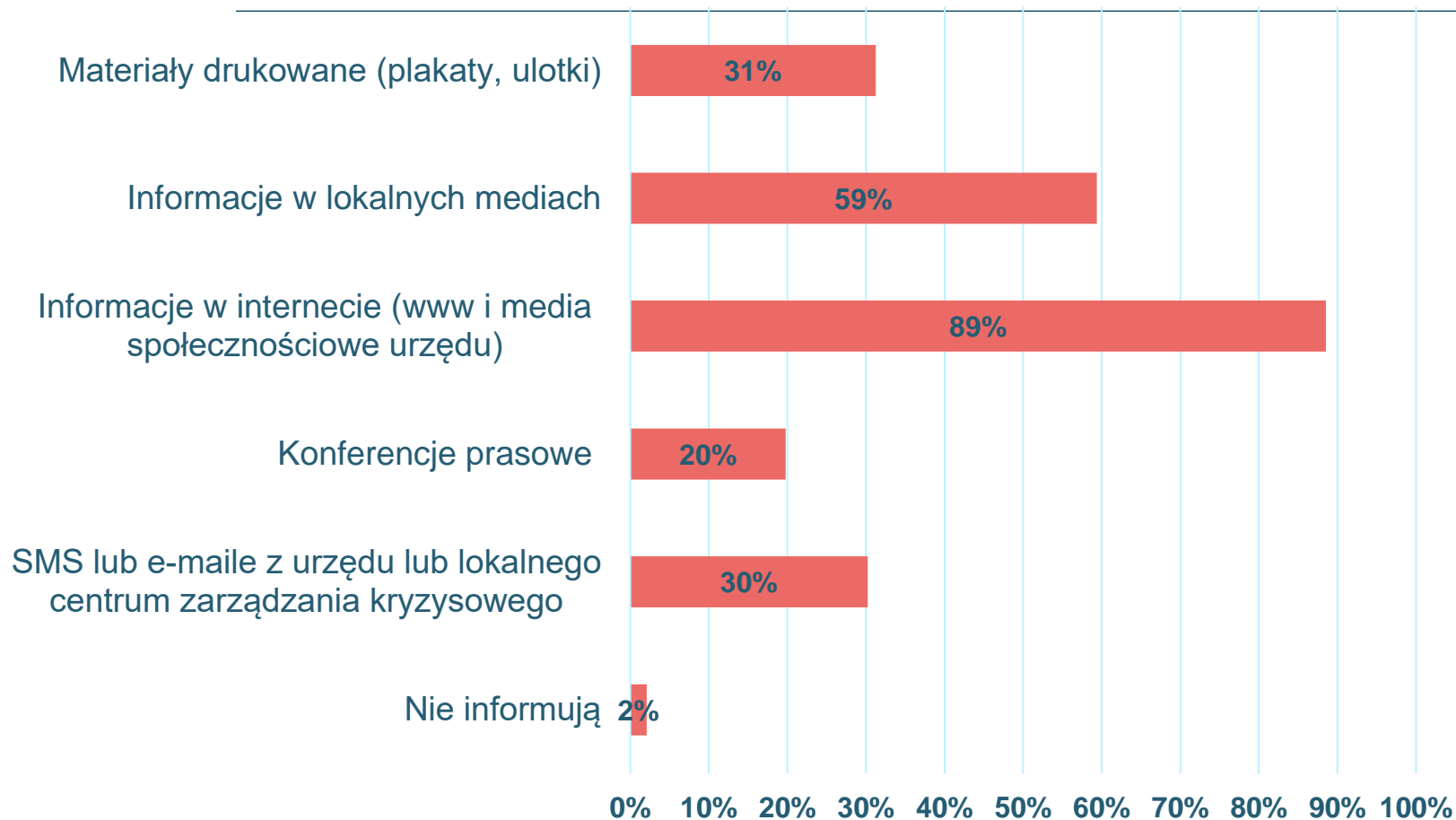
Jest bardzo źle z powodu cięć w budżecie, ograniczeniach na inwestycje mniejsze (prospołeczne) a prowadzenie dużych (kontrowersyjnych).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na nasze zapytania o osoby potrzebujące pomocy odpowiada, że nie ma zgłoszeń. W zasadzie nie wiem czy jest to prawda czy Potrzebujący - cyfrowo wykluczeni nie mając dostępu do e-usług nie są w stanie zgłosić swoich potrzeb (...)

Urzednicy swoją beczynność w niektórych kwestiach tłumaczą przyjętą spec ustawą ws. COVID-19.

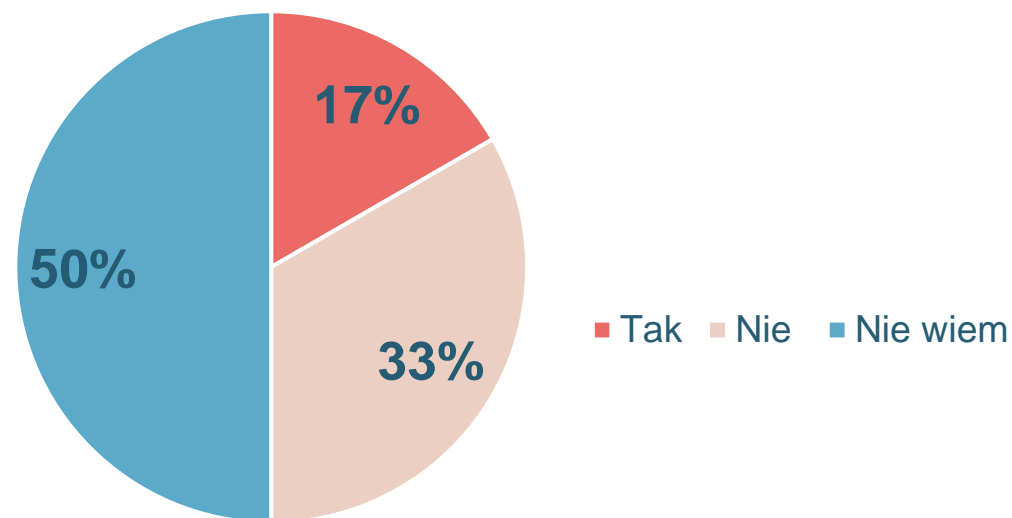
Władze samorządowe i mieszkańcy

W jaki sposób władze samorządowe informują o epidemii?

Niepokojące decyzje władz samorządowych

Czy w czasie epidemii władze podejmowały decyzje, które mogłyby spowodować protesty mieszkańców (np. wycinka drzew)?

Najważniejsze problemy, wywołujące konflikt lokalny

- wycinka drzew, zagospodarowanie terenów zielonych, koszenie traw
- niezadowolenie z decyzji dot. zamknięcia lasów, niewystarczające zapisy chroniące przedsiębiorców w tarczy antykryzysowej
- brak konsultacji lokalnych planów zagospodarowania, decyzje związane z rewitalizacją
- podwyżki cen wywozu śmieci
- decyzje kadrowe dot. diet dla radnych, zatrudnienie osób na konkretne stanowiska
- zastrzeżenia wobec racjonalności wydatków władz samorządowych
- zamrożenie funduszu sołectkiego

Konflikty lokalne – przykładowe komentarze

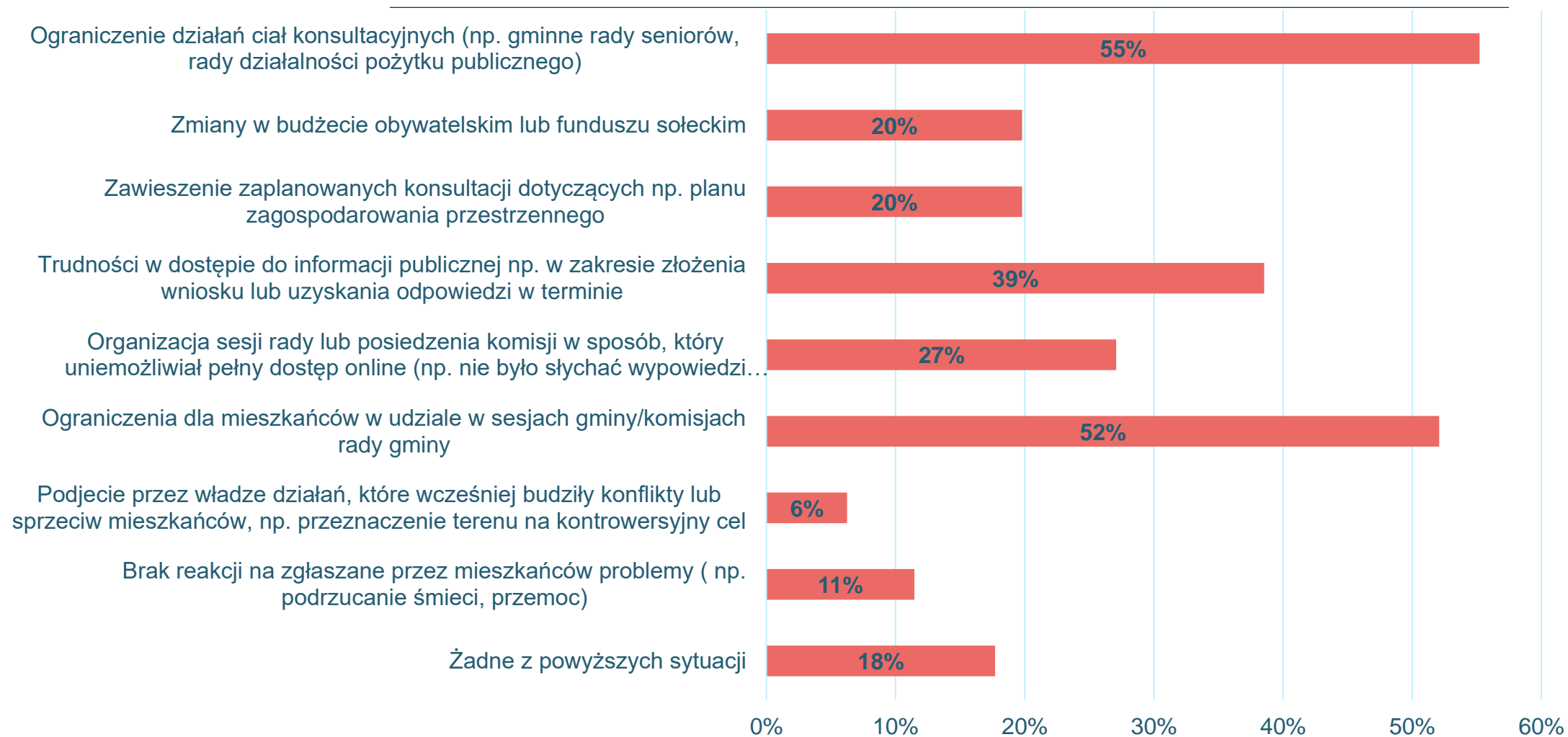
Władze raczej wykorzystują epidemię do remontów dróg, boisk, chodników, sprzątnięcia dzikich wysypisk

Z moich obserwacji, nie były podejmowane tematy drażliwe, sądzę, że tutaj miasto wykazuje się zrozumieniem sytuacji, że zdrowie mieszkańców jest najważniejsze

Władze podjęły po sugestii jednej z radnych akcję dostarczenia do każdego domostwa po 2 maseczki po terminie w którym zaczął obowiązywać nakaz ich noszenia. Reakcja ludzi (posty na FB UM: po co maseczki po terminie, kiedy każdy musi je mieć, kto szyje te maseczki, ile UM na nie wydał?).

Ogołocenie drzew w takim kształcie, że stanowi to właściwie powolne obumieranie drzew (naruszenie przepisów o ochronie przyrody), plan zagospodarowania przestrzennego, który będzie na sesji bez dyskusji lokalnej, bez posiedzenia komisji, na podstawie planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się przebudowę drogi, a w ślad za tym wycinkę drzew.

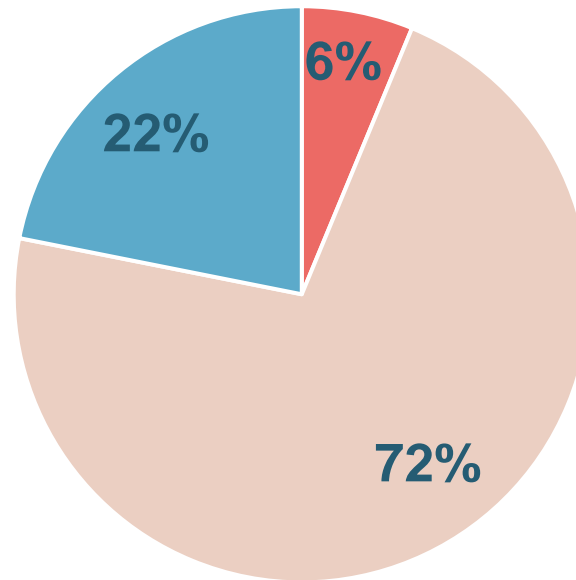
Czy w czasie epidemii w Twojej gminie nastąpiło:

Władze samorządowe i organizacje społeczne

Relacje władz samorządowych z organizacjami społecznymi

Jak w czasie epidemii zmieniły się relacje władz samorządowych z organizacjami społecznymi?

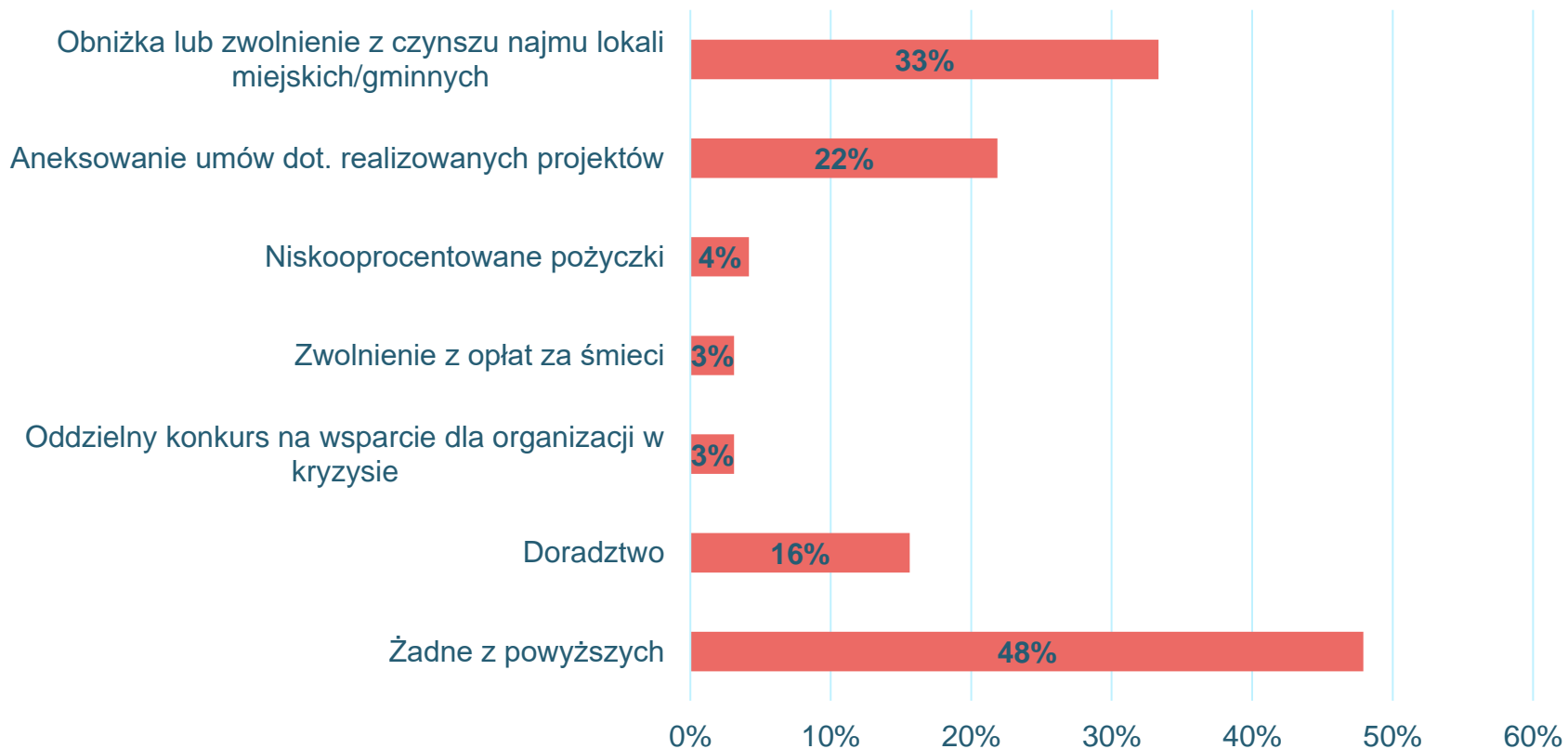

■ Polepszyły się ■ Pozostały bez zmian ■ Pogorszyły się

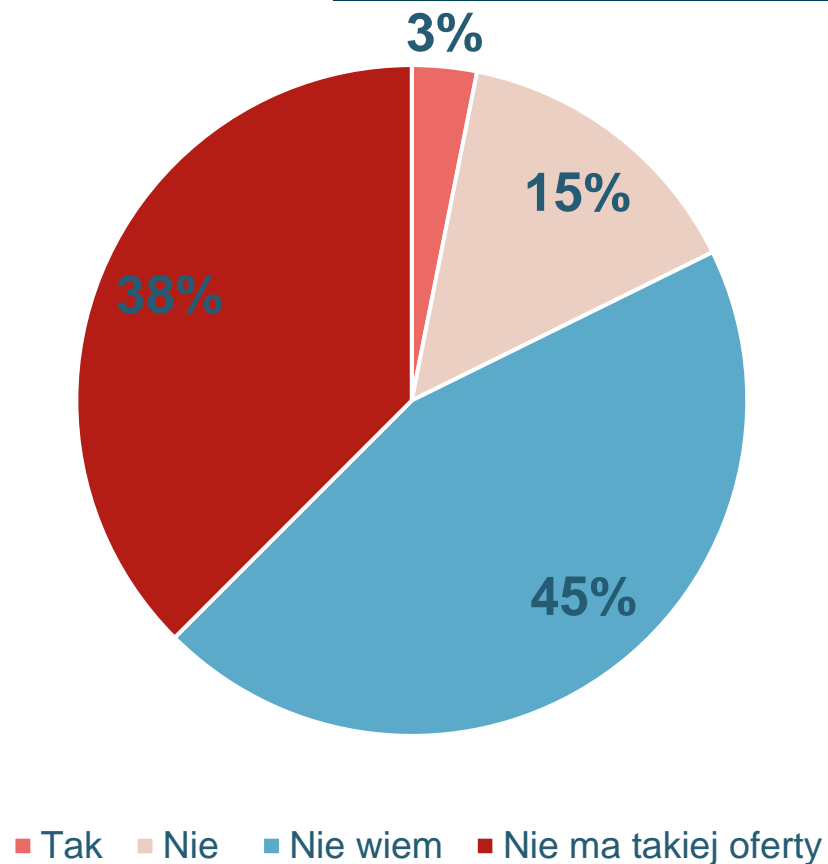
Czy władze samorządowe:

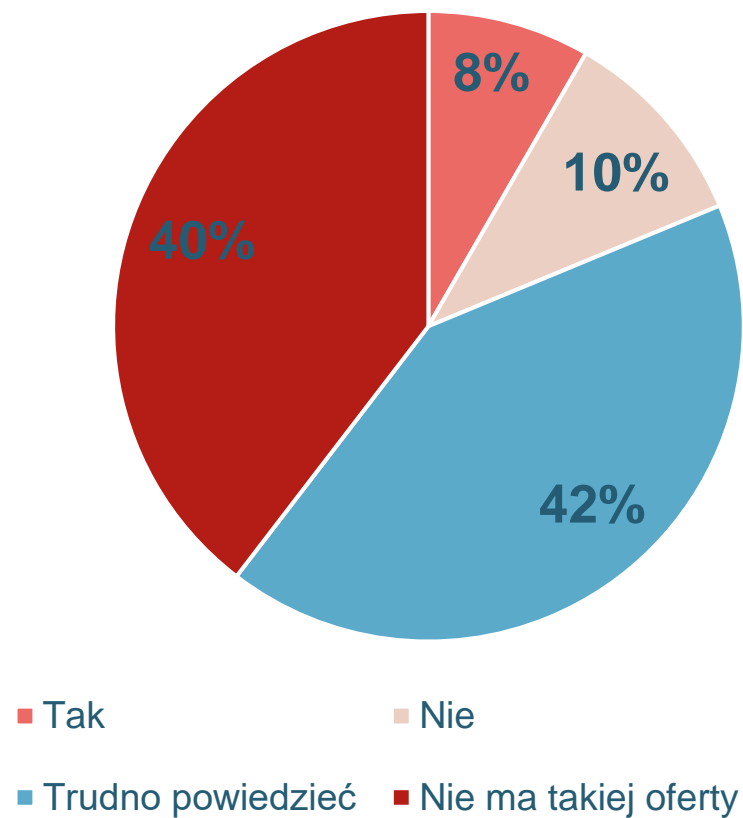
Jakie rozwiązania ochronne dla organizacji planuje się/ zostały wprowadzone?

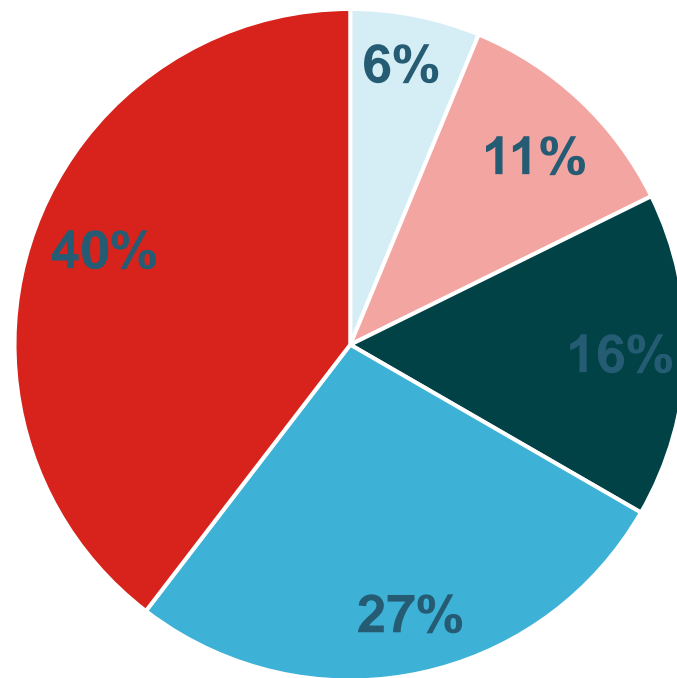
Czy oferta dla organizacji była z nimi konsultowana?

Czy oferta władz odpowiada na potrzeby organizacji?

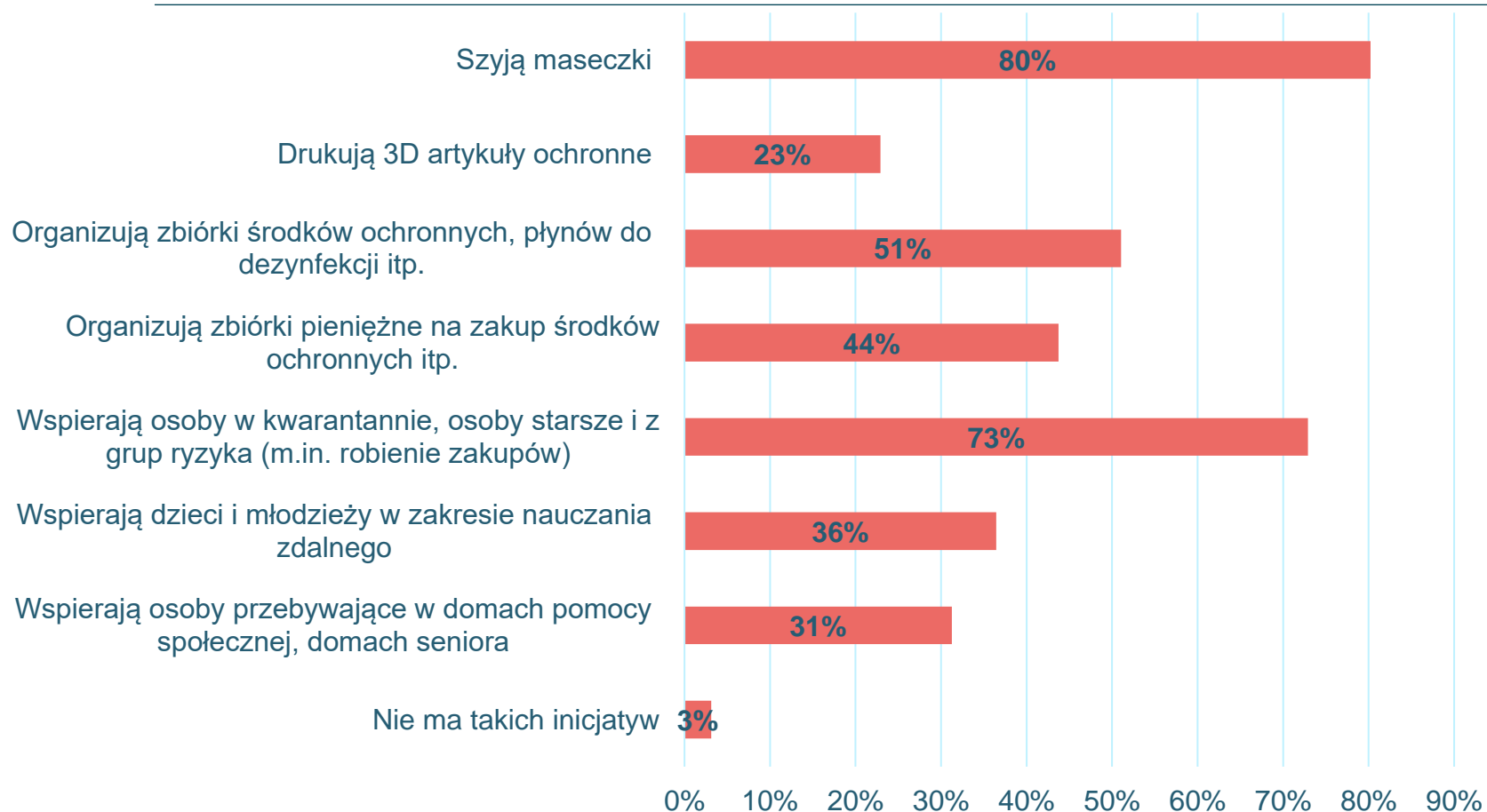

Czy Twoja organizacja zamierza z niej skorzystać?

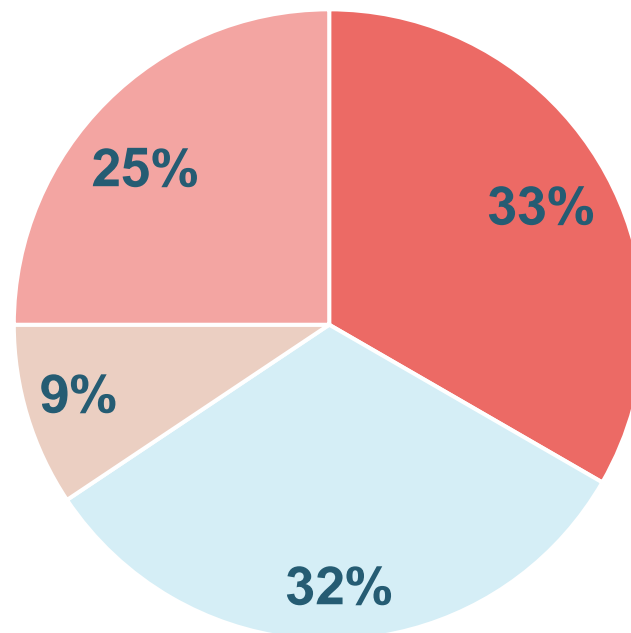
- Tak
- Trudno powiedzieć
- Nie ma takiej oferty
- Nie
- Moja grupa nie jest objęta wsparciem

Czy organizacje lub grupy nieformalne w Twojej gminie prowadzą działania związane z epidemią? Jeśli tak, jakie?

Działania grup Masz Głos w okresie epidemii

Czy w związku z epidemią Twoja grupa wstrzymała działania w ramach akcji Masz Głos?

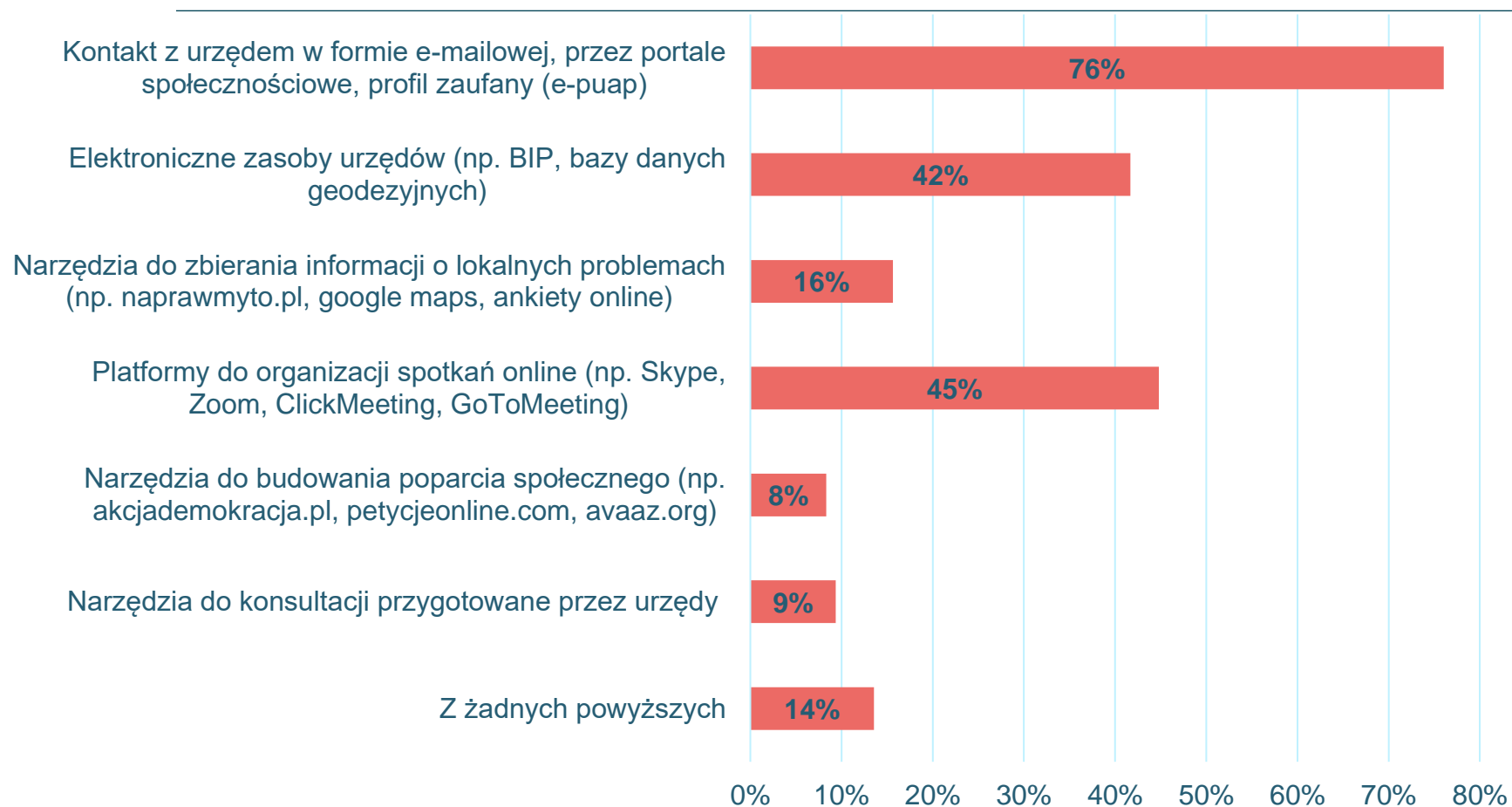

- Tak, wstrzymała wszystkie działania
- Tak, wstrzymała część działań
- Nie, realizuje działania w niezmienionej formie
- Nie, ale dostosowała działania do obecnej sytuacji

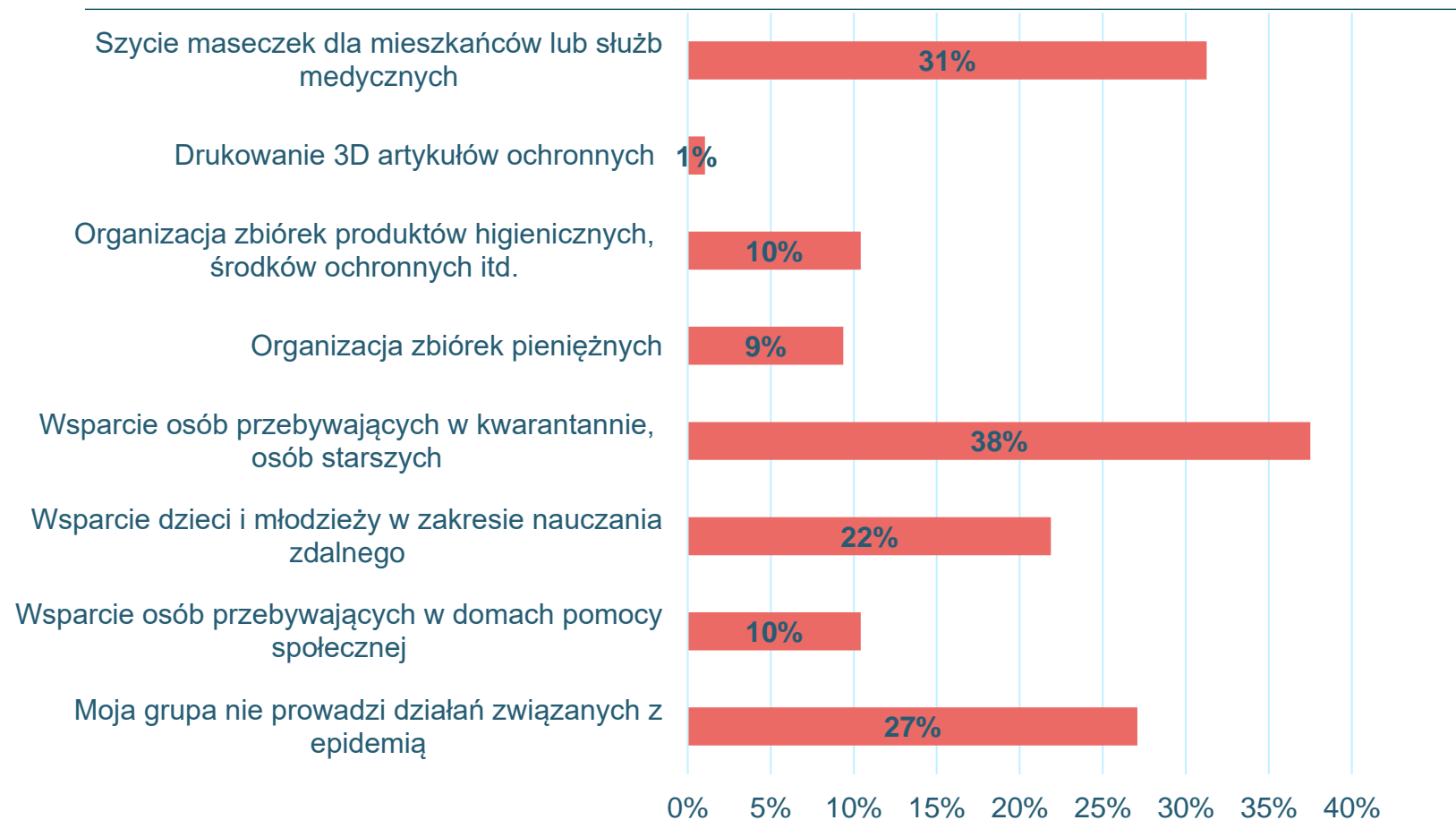
Dostosowanie działań do sytuacji epidemii polegało na:

- Podjęciu inicjatyw związanych z epidemią, w tym wykorzystanie mikrograntów na organizację tego typu pomocy
- Większym korzystaniu z zasobów BIP, zdalnych relacji z sesji, zapytań do radnych
- Przełożeniu planowanych spotkań na późniejsze terminy lub przeniesieniu ich do internetu (grupy na FB, messenger, zoom)
- Zmianie formy prowadzenia działań np. nagranie filmu i rozpropagowanie przez szkoły zamiast wystawienia spektakli w domach kultury, konkurs plastyczny zamiast zajęć, zamieszczanie pomysłów na zabawy z dziećmi zamiast dotychczasowych warsztatów sensoplastycznych, seria infografik o self-załatwiaczach osiedlowych, konsultacje związane z nowymi statutami dzielnic i pakietem rozwiązań dla dzielnic).
- Zawieszeniu akcji sadzenia roślin i przeniesienie ich na późniejszy okres lub rezygnacja z nasadzeń
- Wykorzystaniu czasu na działania organizacyjno-formalne np. zakładanie stowarzyszenia

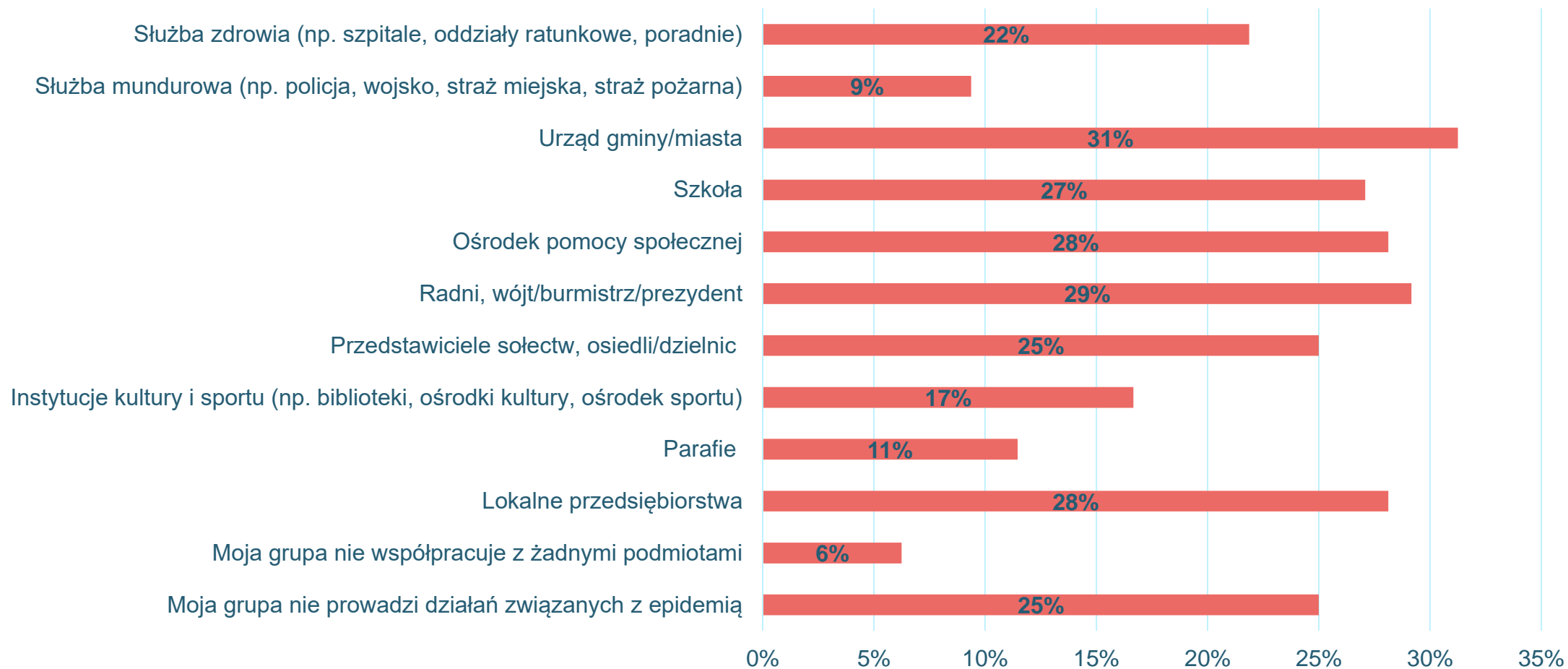
Z jakich poniższych narzędzi korzystacie?

Czy Twoja grupa prowadzi lub planuje działania związane z epidemią? Jeśli tak, to jakie?

Z jakimi podmiotami nawiązaliście lub zamierzacie nawiązać współpracę?

Przykładowe inicjatywy w ramach Masz Głos

Więcej inicjatyw na stronie:

www.maszglos.pl, www.facebook.com/maszglos

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Trygort

Węgorzewo (województwo warmińsko-
mazurskie)

- Maseczki szyje 50 osób
- Kupili pralkę i suszarkę dla ratowników medycznych

Bardzo cieszy to, że mamy tak duże zaufanie społeczne. I że z jedną wiejską miejscowością współdziała i miasto, i wiele okolicznych wiosek - prawdziwe wspieranie się ponad granicami, mówi Alicja Rymaszewicz.

Fundacja TRYBIK

Gmina Lubicz (województwo kujawsko-pomorskie)

Fundacja rozkręciła akcję szycia maseczek bawełnianych! Szwalnie i prasowalnie powstały w domach.

Mieszkańcy przywożą materiały. Maseczki są wielorazowe, kolorowe, prawie każda inna, wkładane do woreczków, rozdawane za darmo.

SELF - ZAŁATWIACZE

ZMIENIAJĄ SWOJE OSIEDLE

na
lepsze.

Aktywni Mieszkańcy osiedla Centrum D

Kraków

Gosia ze Słucham i rysuję oraz grupa Aktywni Mieszkańcy osiedla Centrum D, objaśniają kreską, jak można zmienić otoczenie.

Rysunki powstały dla mieszkańców krakowskich dzielnic. Ale historia Tadeusza, Grzegorza i Gosi może zdarzyć się wszędzie.

DZIEŃ ZIEMI NA CO DZIEŃ #01

ZMIENIĆ TRAWNIKI W ŁĄKI MIEJSKIE

Koalicja ZaZieleń Poznań

Poznań

W ramach koalicji działają lokalne organizacje i grupy nieformalne, dla których temat ochrony zieleni w mieście jest bardzo ważny.

Koalicja zamieszcza na profilu FB wskazówki jak dbać o zielen w mieście.

Inne spostrzeżenia uczestników i uczestniczek

Cieszę się, że ludzie potrafią się jednoczyć i wspólnie działać

(...) Na naszych płotach pojawił się duży napis "Jeszcze będzie przepięknie", co jest pozytywnym znakiem naszej determinacji do przeczekania.

Okazuje się, że wolontariat stał się istotną dziedziną życia społecznego. Jednakże ani przepisy, ani osoby korzystające nie są przygotowane na działania w sytuacji kryzysowej. Brakuje także wiedzy na temat, kto może korzystać z pomocy wolontariuszy.

Nasza działalność zmienia się, uczymy się wykorzystywania mediów, przed którymi trochę broniliśmy się, by odciągać uczestników od wirtualnego świata, wspieramy tych którzy widzą wszystko w ciemnych barwach (...). Każdy wie, że nic nie będzie, jak było. Jednak przed instytucjami znajduje się wiele wyzwań, począwszy od podstawowych: ograniczenia dotacji, zmiany dat wydarzeń lub ich nawet nie realizowaniu w tym roku, do tworzenia nowych działań, po długim czasie izolacji, trudno będzie, też budować kontakty społeczne, budować projekty międzypokoleniowe. Wiemy, że to będzie wyzwanie, damy radę.

Staramy się inspirować i zachęcać do kreatywności wbrew wszystkiemu i w obliczu trendu nic-nie-robienia.

Podsumowanie

Najważniejsze obserwacje

- Uczestnicy zdecydowanie najlepiej oceniają działania władz samorządowych związane z podstawowymi usługami komunalnymi (wywóz śmieci), najgorzej oceniają dostęp do służby zdrowia.
- Najpowszechniejszą formą informowania władz samorządowych o epidemii jest zamieszczanie informacji w internecie, tj. na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych (89% uczestników badania spotkała się z taką formą kontaktu).
- Połowa osób biorąca udział w badaniach wskazała na ograniczenie działań ciał konsultacyjnych np. gminnych rad seniorów, rad działalności pożytku publicznego oraz ograniczenia w udziale w sesjach lub komisjach rady gminy. Takich odpowiedzi udzieliło kolejno 55% i 52% uczestników.
- W ocenie osób biorących udział w badaniu, w przeważającej liczbie gmin (72%) relacje władz samorządowych z organizacjami pozostały bez zmian.

Najważniejsze obserwacje cd

- 42% uczestników wskazało, że władze samorządowe umożliwiły realizację nowych zadań związanych z epidemią. Niepokojącym sygnałem są liczne przypadki zawieszania trwających lub planowanych konkursów dla organizacji.
- 40% uczestników deklaruje, że na terenie ich gmin nie ma dedykowanego programu wsparcia organizacji społecznych, a kolejne 40% nie wie na ile oferta była konsultowana z organizacjami i czy odpowiada na ich potrzeby. Jedynie 6% organizacji ma zamiar skorzystać z dedykowanej oferty, w tym 27% uczestników nie jest objęta wsparciem.
- Uczestnicy i uczestniczki badania obserwują na terenie swoich gmin bardzo duży stopień samoorganizacji mieszkańców. 80% wskazuje, że prowadzone są inicjatywy szycia maseczek, 73% uczestników potrafi wskazać działania kierowane do osób w kwarantannie, osób starszych i osób z grup ryzyka.

Uczestnicy akcji Masz Głos - obecnie

- **33% uczestników wstrzymało wszystkie działania, 32% wstrzymało część działań, 9% realizuje inicjatywy w niezmienionej formie, reszta dostosowała działania do obecnej sytuacji.**
- Uczestnicy i uczestnicy akcji Masz Głos najchętniej angażują się we wsparcie osób przebywających w kwarantannie i osób starszych (38%) oraz szycie maseczek dla mieszkańców lub służb medycznych (31%).
- 27% badanych deklaruje, że nie prowadzi działań związanych z epidemią.
- Grupy nawiązują różnorodne partnerstwa lokalne. Jest to współpraca z urzędami gminy lub miasta (31%), przedstawicielami władz samorządowych (29%), przedstawicielami sołectw/osiedli (25%). Współpracują również ze służbą zdrowia (22%) oraz lokalnymi przedsiębiorstwami (28%).

Dziękujemy

Więcej na stronach:

www.maszglos.pl, www.facebook.com/maszglos

www.batory.org.pl

**Masz
Głos**